

Εξετάσεις στο μάθημα «ΑΝΑΛΥΣΗ Ι»
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Ιανουάριος 2006)

Θέμα 1^ο Έστω $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ακολουθία με $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = 5$. Προσδιορίστε (αν είναι εφικτό) το πλήθος των στοιχείων των κάτωθι συνόλων:

- i) $A_1 = \{n \in \mathbb{N} : a_n < 5.001\}$, ii) $A_2 = \{n \in \mathbb{N} : a_n > 5.001\}$,
iii) $A_3 = \{n \in \mathbb{N} : 4.98 < a_n < 5.1\}$, iv) $A_4 = \{n \in \mathbb{N} : a_n < 5\}$.

Θέμα 2^ο Αποδείξτε ότι κάθε αύξουσα και άνω φραγμένη ακολουθία είναι συγκλίνουσα.

Θέμα 3^ο Αποδείξτε ότι η ακολουθία $a_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} - \ln(n)$, $n \geq 1$ είναι συγκλίνουσα.

Θέμα 4^ο (i) Υπολογίστε την παράγωγο της συνάρτησης $f(x) = \text{τοξεφ} x$, $x \in \mathbb{R}$.

(ii) Αποδείξτε ότι $\frac{1}{1+x^2} < \frac{\text{τοξεφ} x}{x} < 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$.

Θέμα 5^ο (i) Έστω $f : I \rightarrow \mathbb{R}$ κυρτή, παραγωγίσιμη συνάρτηση ορισμένη στο διάστημα I . Αποδείξτε ότι $f(y) \geq f(x) + f'(x)(y-x)$ για κάθε $x, y \in I$.

(ii) Έστω $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ κυρτή, παραγωγίσιμη, φθίνουσα και κάτω φραγμένη συνάρτηση. Αποδείξτε ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x)x = 0$.

Θέμα 6^ο Έστω $f : [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ κυρτή, συνεχώς παραγωγίσιμη συνάρτηση με $f(\alpha) < 0 < f(\beta)$ και $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$. Αποδείξτε ότι υπάρχει ακριβώς ένας αριθμός $\rho \in (\alpha, \beta)$ ώστε $f(\rho) = 0$ και ότι η ακολουθία με $x_0 \in (\rho, \beta]$, $x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}$, $n \in \mathbb{N}$, συγκλίνει στον ρ .

Θέμα 7^ο Να υπολογίσετε τα ολοκληρώματα:

i) $\int e^{-x} \eta\mu(2x) dx$, ii) $\int_0^1 \frac{dx}{x + \sqrt{x^2 + 1}}$, iii) $\int_0^1 x \ln(x) dx$.

Θέμα 8^ο (i) Αποδείξτε ότι $\frac{2}{\sqrt[4]{e}} < \int_0^2 e^{x^2-x} dx < 2e^2$

(ii) Να ευρεθεί η ολοκληρώσιμη συνάρτηση $f : \left[0, \frac{1}{2}\right] \rightarrow [0, +\infty)$ για την οποία ισχύει

$$f(x) \leq \int_0^x f(t) dt \text{ για κάθε } x \in \left[0, \frac{1}{2}\right].$$

Θέμα 9^ο Αποδείξτε ότι $\ln(1+x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} x^n$ για κάθε $x \in (-1, +1]$.

Θέμα 10^ο Έστω $f : [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση με $f'(\alpha) = f'(\beta) = 0$. Αποδείξτε ότι υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ με $|f(\beta) - f(\alpha)| \leq \frac{|f''(\xi)|}{4} (\beta - \alpha)^2$.

- Να απαντήσετε σε 8 (οκτώ) θέματα, τα οποία είναι βαθμολογικά ισοδύναμα.

- Μαζί με το γραπτό σας παραδίδετε και τα θέματα.

Όνοματεπώνυμο: .....

.....

A.M.: .....

Καλή επιτυχία!

Απαντήσεις

Κάθε άλλη απάντηση στα θέματα είναι δεκτή, εφ' όσον είναι τεκμηριωμένη.

Οι απαντήσεις των θεμάτων **1, 2, 3, 4i, 5i, 6, 7, 8i και 9** υπάρχουν στην η-τάξη ή στο διανεμηθέν σύγγραμμα ή στις παραδόσεις του μαθήματος (το "ή" δεν είναι αποκλειστικό).

Απαντήσεις υπολοίπων θεμάτων

Θ4 ii) Έχουμε $f(x) = \frac{\text{τοξεφ } x}{x} = \frac{\text{τοξεφ } (-x)}{(-x)} = f(-x)$, $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ οπότε αρκεί να αποδείξουμε το ζητούμενο για $x > 0$. Η απόδειξη είναι ανάλογη με αυτής της άσκησης 8.1 (η-τάξη).

Θ5 ii) Η f είναι φθίνουσα και κάτω φραγμένη, άρα υπάρχει $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \ell \in \mathbb{R}$ (*)

Η f είναι κυρτή, παραγωγίσιμη συνάρτηση οπότε (από το i) έχουμε $f(y) \geq f(2y) + f'(2y)(-y)$ για κάθε $y > 0$. Άρα $(f' \leq 0, y > 0) \quad 0 \leq f'(2y)(-y) \leq f(y) - f(2y)$. Από το κριτήριο της παρεμβολής και την (*) έπεται ότι $\lim_{y \rightarrow +\infty} f'(2y)(y) = 0$ άρα και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x)x = 0$.

Θ8 ii) Έστω $M \in \mathbb{R}$ άνω φράγμα της f δηλαδή $f(t) \leq M$ για κάθε $t \in \left[0, \frac{1}{2}\right]$. Άρα $f(x) \leq \int_0^x f(t)dt \leq Mx \leq M \cdot \frac{1}{2}$ για $x \in \left[0, \frac{1}{2}\right]$. Έστω $k \in \mathbb{N}$ και ότι ισχύει $f(x) \leq M \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^k$ για $x \in \left[0, \frac{1}{2}\right]$.

Τότε $f(x) \leq \int_0^x f(t)dt \leq M \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^k \cdot x \leq M \left(\frac{1}{2}\right)^k \left(\frac{1}{2}\right) = \left(\frac{1}{2}\right)^{k+1}$. Άρα για κάθε $x \in \left[0, \frac{1}{2}\right]$ έχουμε

$0 \leq f(x) \leq M \left(\frac{1}{2}\right)^n$ για τυχαίο $n \in \mathbb{N}$. Όμως $\lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^n = 0$. Οπότε από το κριτήριο της παρεμβολής έχουμε $f(x) = 0$ για κάθε $x \in \left[0, \frac{1}{2}\right]$.

Θ10. Από τον τύπο του Taylor έχουμε $f(x) = f(x_0) + f'(x_0)(x - x_0) + \frac{f''(\xi)}{2}(x - x_0)^2$ για κάποιο ξ μεταξύ

των x, x_0 . Για $\left(x = \frac{\alpha + \beta}{2}, x_0 = \alpha\right)$ και $\left(x = \frac{\alpha + \beta}{2}, x_0 = \beta\right)$ έχουμε $(f'(\alpha) = f'(\beta) = 0)$

$f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right) = f(\alpha) + \frac{f''(\xi_1)}{2}\left(\frac{\beta - \alpha}{2}\right)^2$, $f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right) = f(\beta) + \frac{f''(\xi_2)}{2}\left(\frac{\beta - \alpha}{2}\right)^2$ για κάποια $\xi_1 \in \left(\alpha, \frac{\alpha + \beta}{2}\right)$,

$\xi_2 \in \left(\frac{\alpha + \beta}{2}, \beta\right)$. Άρα $|f(\beta) - f(\alpha)| = \left|\frac{f''(\xi_2) - f''(\xi_1)}{2}\right|\left(\frac{\beta - \alpha}{2}\right)^2 \leq \frac{|f''(\xi_1)| + |f''(\xi_2)|}{2}\left(\frac{\beta - \alpha}{2}\right)^2 \leq$

$(\text{αν } |f''(\xi_2)| \leq |f''(\xi_1)|) \leq \frac{2|f''(\xi_1)|}{2}\left(\frac{\beta - \alpha}{2}\right)^2 = \frac{|f''(\xi_1)|}{4}(\beta - \alpha)^2$.